

GEJZÍR PODNETOV 2024

Človek potrebuje orientáciu.

- *Nielen v priestore, a nielen biologicky. Pretože človek má rozum a premýšľa, nemôže splývať s prírodou. Zaplietol sa však do rozporov svojho vlastného života. Má istotu smrti. Túži tento zánik prekonať a tuší, že je to možné, ba nevyhnutné. Ale ako? Človek potrebuje cieľ, ktorému by sa mohol oddať. Niečo, čo ho prevyšuje, v čom by sa zbíjali všetky činy a celý jeho život. Človek presahuje duchom sám seba. Všade, kde bol a kde je, usiluje sa porozumieť svojmu vlastnému životu uprostred celku sveta, nad ktorým stojí svojím duchom.*
- *Náprava ľudských vecí sa musí začať premýšľaním a poznaním pravdy... Údiv sa stupňuje tým viac, čím hlbšie poznávame veci a prírodu... Údiv je najpokornejšia vlastnosť človeka...*
- *Človek musí chápať sám seba ako celok – ako celok života a smrti, tela a ducha, mysle a činu, a najmä ako poslanie... Má chápať svoj život ako tajomstvo a hľadať k nemu kľúč...*

Človek je zo svojej podstaty pútnik a jeho poslaním je hľadať pravdu.
- *Život človeka má byť zápasom o rozmnožovanie dobra v duchu Božích plánov a očakávaní.*
- *Sme si takí neznámi, že upadáme do konfliktov, napätí a kríz, a nevieme ani čo znamenajú, ani z čoho sa v nás zrodili... Nie sme stále tí istí. Máme mnoho podob... k našej najhlbšej podstate patrí aj čosi, čo sa nedá dobre vysvetliť... Ako ľudia nie sme celkom doma ani na zemi, ani na nebi.*
- *Nehľadte na človeka len z jednej strany. Nič nepochopíte. Pozorujte človeka zo všetkých strán, vo všetkých situáciách a dlho – objavíte veci, o ktorých ste nemali ani potuchy.*
- *Ako môže úplne zaniknúť človek, jeho myseľ, jeho ja, tá obrovská energia, jeho vedomie – ako to môže jednoducho úplne zaniknúť?*
- **Bez Boha by sme boli len smiešne úlomky vesmíru a dejín, bubliny na povrchu ničoty...**
- *Kresťanstvo ponúka kľúč... Cez kresťanstvo spoznávame posledný a najhlbší zmysel dobrodružstva, do ktorého sme životom vtiahnutí... Kresťanstvo hovorí o výsledkoch práce ako o ovoci lásky k Bohu a k ľuďom. Len to má trvalú hodnotu, čo vyrástlo z lásky.*
- *Podľa kresťanstva človek nie je ani balón stúpajúci rovno k nebu, ani krt, ktorý ryje iba v zemi. Človek sa podobá stromu – korene má v zemi, vetvy rozprestiera k hviezdám.*
- *Človek prežíva sám seba predovšetkým ako osobu, ako bytosť, ktorá vie sama o sebe, ktorá si sama seba uvedomuje, ktorá poznáva a tvorí... je vedomé ohnisko, ktoré pozoruje svet...*
- *Človek poznáva sám seba ako bytosť presahu všetkého konečného, ako bytosť – duch, ktorý sa otvára pre nekonečno...*

Človekovi sa ponúka Nekonečno ako trvalé Tajomstvo jeho existencie, jeho života.
- *Človek tvorí nové veci, pretože je duch schopný nanovo tvoriť, nielen opakovať.... Človek si hľadá svoju cestu a tvorí si ju... Tvorí ako Boží spolupracovník na diele stvorenia.*
- *Človek vychádza zo seba a vracia sa k sebe... rastie a zdokonaľuje sa... chápe tajomstvo... mení svet... potešuje sa hudbou, vynašiel si písmo, tvorí kultúru... chápe iné tým, že chápe seba... v poznaní sveta rozvíja poznanie seba.*

Až pri stretnutí s druhým človekom v láske zakusujeme pravé bohatstvo a pravú plnosť života... až v spoločenstve dosahuje človek svoju plnosť...
- *Láska a právo majú byť dva prvky, ktoré viažu ľudí do všetkých spoločenstiev... spravodlivosť preniknutá láskou, láska vedená spravodlivosťou...*
- *Človek sa rodí do dejín, do sledu generácií svojho národa a do sledu generácií ľudstva, ktoré ho obohacujú a ktoré má aj on obohatiť.*
- *Dôstojnosť ľudskej osoby, a tým aj veľkosť ľudstva, má svoje korene v čomsi ešte nedotknuteľnejšom a naskrz posvätnom – v Bohu. Boh je garantom dôstojnosti každého človeka a celého ľudstva. Zo závislosti od Boha a z bytostného spojenia s ním plynú práva i povinnosti každého človeka, ako i práva a povinnosti každého ľudského spoločenstva.*

➤ Otázku zmyslu života si riešim stále, premýšľaním i životom.

Ján Ch. KOREC (22. 1. 1924 – 24.10.2015)

**Vyhľadajme, čo máme s ostatnými spoločné,
nie čo nás od nich oddeľuje.**

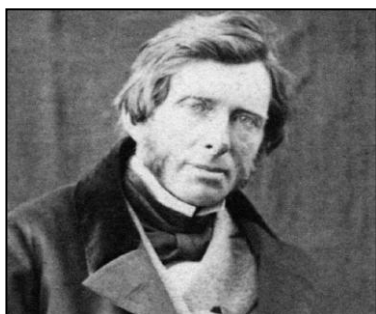
- *Moc nie je daná človeku, aby utláčal slabého, ale aby ho podporoval a pomáhal mu.*
- *Ľudská duša je zrkadlo, v ktorom možno uvidieť obraz božského rozumu.*
- *Každý človek využíva prácu iných ľudí. Ak nemá byť zlodejom, musí sa sám namáhať a dávať iným svoju prácu za to, čo berie od nich.*
- *Čítanie je doslova rozhovor s ľuďmi omnoho múdrejšími a zaujímavejšími, ako sú tí, s ktorými sa môžeme zoznamovať okolo seba.*
- *Múdrosť nie je v sebazapieraní, ale v tom, naučiť sa nachádzať radosť vo veciach dostupných.*

**➤ Múdry má tri vlastnosti:
sám koná to, čo radí konať druhým;
nikdy nekoná proti spravodlivosti;
trpezlivo znáša slabosti ľudí okolo seba.**

- *Možno vieme, čo je správne, ale nevieme vždy, čo je možné.*
- *Tak ako nemáš jesť len pre chuť, tak nesmieš čítať iba pre zábavu.*
- *Je veľa náboženstiev, ale len jedna mravnosť.*
- *Aký strašný by bol svet, keby sa nerodili deti, ktoré so sebou prinášajú nevinnosť a možnosť dokonalosti.*

➤ Až keď sme našli lásku, vieme, čo nám v živote chýbalo.

- *Ak nie sme dobrovoľne dobrí ku všetkým, budeme ku každému mimovoľne zlí.*
- *Ak si zaslúži človek pochvalu, dbajte, aby ste mu ju neodopreli.*
- *Dívať sa, ako rastie obilie, ako kvitnú kvety; hlboko sa nadýchnuť za pluhom či iným náradím; čítať, myslieť, milovať, dúfať, modliť sa – toto robí ľudí šťastnými.*
- ***Aby boli ľudia v práci šťastní, treba splniť tri predpoklady:
musia stáť za vecou, ktorú robia; nesmú pre ňu robiť príliš veľa;
musia mať pocit, že majú v práci úspech.***

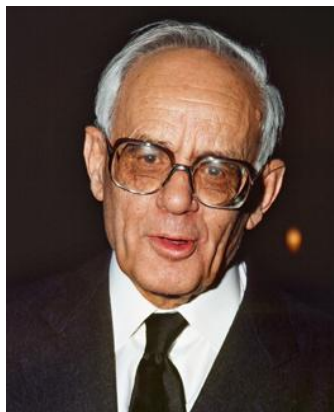

- *Najväčšou odmenou za námahu nie je to, čo za ňu dostaneme, ale to, ako nás to zmení.*
- *Úlohou umenia je poučať s láskou. Ak nepomáha ľuďom hľadať pravdu, nie je vznešené, ale hanebné.*

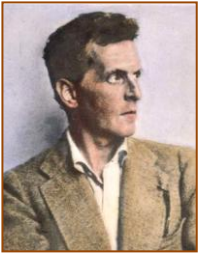
John RUSKIN
(8. 2. 1819 – 20. 1. 1900)

Na podporu ľudského ducha

- *Človek je konečná bytosť schopná Nekonečna... Človek vtedy najlepšie porozumie sebe, keď chápe ako možné sebvyslovenie Boha, ktoré sa stalo v Ježišovi Kristovi skutočnosťou.*
- *Laik je iba vtedy dobrým kresťanom, keď miluje zem, človeka a jeho dejiny, a v ich výzve začuje volanie svojho Boha, ktorý stvoril nebo aj zem... Kresťania majú hľadať Božiu vôľu ako jedinečnú pre seba a svoju dobu.*
- *Môžeme byť lepší, pretože nemáme právo žiadať si lepší svet, keď nezačneme s polepšením vo vlastnom srdci.*
- *Odvaha pre víťazstvo je totožná s bezmocnosťou kríža, pretože víťazstvo bolo vybojované na kríži... Boh je v nás silnejší ako naša úzkosť pred krížom... Boh zvíťazí, keď sa zdá, že sme stratení.*
- *Pre človeka dneška jestvuje iba jedna cesta – vydržať ťarchu spoločenstva ako pravú cestu do skutočnej slobody a do pravdy.*
- *Všetko je obsiahnuté, nesené, poznané poznávajúcim a milujúcim nevýslovným tajomstvom, ktoré nazývame Bohom... Boh všetko a vo všetkom.*
- *Spoj sa s tým, čo je v tebe to pravé, náročné, čo túži po celistvosti, čo má odvahu povedať verím a odvahu k tomu tajomstvu... Chod' ďalej bez ohľadu na to, kde práve teraz stojíš, nasleduj svetlo, aj keď je ešte slabučké, ochraňuj oheň, aj keď teraz horí ešte len slabo... Vzyvaj tajomstvo práve preto, že je nepochopiteľné.*

Karl RAHNER
(5. 3. 1904 – 30. 3. 1984)

Dobré podobenstvo osviežuje rozum.

- *Problémy života nemožno riešiť na povrchu, ale len v hĺbke, v dimenziách povrchu sú neriešiteľné.*
- *K odpovedi, ktorá sa nedá vyjadriť, nemožno vyjadriť ani otázku. Keď sa dá otázka vôbec položiť, možno na ňu aj odpovedať.*
- *Význam slova je daný jeho použitím v reči... Ako slovo funguje, sa nedá uhádnuť. Musíme vidieť jeho použitie a z toho sa poučiť. Všetko, čo vôbec môže byť myslené, môže byť myslené jasne. Všetko, čo sa dá vysloviť, dá sa vysloviť jasne.*
- *Ak určíme nový spôsob myslenia, miznú staré otázky; tieto otázky spočívajú v spôsobe vyjadrovania; ak sa človek oblieka do nových šiat, odkladá so starými aj staré otázky.*
 - **Veriť v Boha znamená chápať otázku po zmysle života.**
 - **Veriť v Boha znamená vidieť, že život má zmysel...**
 - **Modlitba je myšlienka na zmysel sveta a života.**
- *V určitom zmysle sme závislí a to, na čom sme závislí, môžeme nazvať Bohom. **Boh je svetom nezávislým na našej vôli.***
- *Ak mám byť naozaj vykúpený – potrebujem istotu, nie múdrosť, sny, špekulácie – a touto istotou je viera. A viera je vierou v to, čo potrebuje moje srdce a moja duša, nie môj špekulujúci rozum... Presvedčiť niekoho o Božej existencii, by sa možno dalo výchovou, tým, že by sa určitým spôsobom formoval jeho život... Boh mi môže povedať: budem ťa súdiť tvojimi vlastnými ústami. Triasol si sa hnusom, keď si svoje vlastné činy videl u druhých.*
- *Filozofická práca je vlastne – rovnako ako všestranná práca architekta – skôr prácou na sebe. Na vlastnom názore. Na tom, ako človek vidí veci. A čo od nich žiada.*
- **Z minulej kultúry sa stane hromada trosiek a nakoniec hromada popola, ale nad popolom sa budú vznášať duchovia...** *Riešenie tejto hádanky života v priestore a čase leží mimo priestor a čas.*
 - **To, čo považuješ za dar, je problém, ktorý máš vyriešiť.**
- *Subjekt nepatrí k svetu, ale je hranicou sveta.*
- *Neriad' sa príkladom druhých, ale prirodzenosťou!*
- *Občas i myšlienky padajú zo stromu nezrelé.*
- *Osud je opakom prírodného zákona. Prírodný zákon môžeme skúmať a využiť, osud nikdy.*
- *Pýcha je smrť myslenia.*
- *Snaž sa byť milovaný, a nie obdivovaný.*
- *Fakty v logickom priestore sú svetom. Svet sa rozpadá na fakty.*
- **Väčšina viet a otázok, ktoré boli napísané o filozofických veciach, nie je nepravdivá, ale nezmyselná. Nemôžeme preto vôbec také otázky zodpovedať, ale len preukázať ich nezmyselnosť. Väčšina otázok a viet filozofov spočíva na tom, že nerozumieme našej jazykovej logike. (Je to taký druh otázok, ako či je dobro viacej, či menej identické než krásno.) A nemožno sa diviť, že najhlbšie problémy vlastne žiadne problémy nie sú.**

Ludwig WITTGENSTEIN
(26. 4. 1889 – 29. 4. 1951)

- ✦ *Medzi jasom a temnotou, medzi svetlom a tieňom, je ešte niečo, čo nemožno nazvať ani tieňom, niečo, čo v rovnakej miere obsahuje svetlo i tmu.*
- ✦ *Maliarstvo nepotrebuje tlmočníkov rôznych jazykov, ako to potrebuje literatúra, bezprostredne uspokojí ľudské pokolenie tak, ako to činia výtvary prírody.*

- ✦ *Ak príroda postupuje od rozumu ku skúsenosti, my musíme postupovať opačne, začať od skúsenosti a z nej vyvodiť dôkazy.*
- ✦ *Príroda je nútená konať pod vplyvom svojho zákona, ktorý je do nej samej vliaty. Pochop tú príčinu... Veda je dcérou skúsenosti... Príroda svoj zákon neporušuje... Pohyb je príčinou každého života.*
- ✦ *Pokus sa nikdy nemýli, mýlia sa iba naše úsudky... Experiment je môj učiteľ, múdrosť je dcéra skúsenosti... Ani jedno ľudské bádanie nemožno nazvať pravou vedou, ak neprejde matematickými dôkazmi.*
 - ✦ *Najväčšiu radosť telu dáva svetlo slnka, najväčšiu radosť duchu – jas matematickej pravdy.*
- ✦ *Kto neverí vo vrcholnú istotu matematiky, zostáva v zmätku a nikdy neumlčí rozpory sofistických vied, ktoré učia ľudí večnému kriku.*
 - ✦ *Domysli, akým zločinom je vziať život človeku, ktorého zloženie sa ti zdá byť takým umeleckým divom.*
- ✦ *Nechci bohatstvo, ktoré môže byť stratené. Cnosť je našim pravým majetkom a dáva svojmu držiteľovi pravú odmenu. Nemôže sa stratiť, neopúšťa nás... Chudobný je ten, kto veľa žiada a po mnohom túži.*
- ✦ *Kto netrestá zlo, dovoľuje, aby bolo páchané ďalej... Nemôžeme mať väčšiu ani menšiu vládu než tú nad sebou samými.*

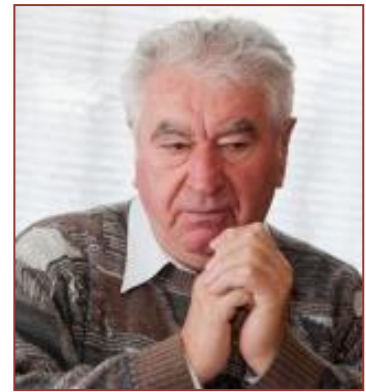
- ✦ *Domnieval som sa, že sa učím žiť, a zatiaľ sa učím zomierať... Lásku víťazí nad všetkým.*

Leonardo da VINCI
(15. 4. 1452 – 2. 5. 1519)

Stručné úvahy

*Slovo sloboda nám všetkým chutí ako najlepšie víno.
Ale sloboda jednotlivca nemôže byť svojvôľa.
Sú tu aj záujmy spoločnosti a potreba jednoty.
Marxisti obetovali slobodu, aby bol jednotný svet.
Na Západe, ako sa mi zdá, obetovali jednotu,
aby zachránili slobodu.*

*Zločin komunizmu bol v tom, že bolo legalizované násilie.
Celý systém bol zariadený na to, aby represívnymi metódami nastolil raj na Zemi.
Postupne to nebolo možné, boli netrpezliví, tak to riešili terorom.
Komunizmus bol najhroznejší experiment minulého storočia.*

*Bolo nám mnohým súdené ísť ťažkou cestou... Máme si pripomínať príbehy ľudí,
ktorí svoje životy obetovali, alebo ich nemohli rozvinúť. Umierali vo väzení,
vo veľkej chudobe, veľkom ponížení. Nesmieme na nich zabudnúť. Musia byť
výstrahou a výzvou, aby sme chránili svoju slobodu. Nesmieme padnúť pod kolesá
ďalšej mašinérie.*

*Naša spoločnosť potrebuje vedieť o tom, čo sa stalo za komunizmu alebo za nacizmu,
pretože demokracia ešte nie je rajom. Má v sebe zakódované aj prvky deštrukcie.
Ak ju prestaneme strážiť, ak nebudeme zodpovední, tak je nebezpečenstvo,
že sa demagógovia zjednotia a systém ohrozia.*

*Eudstvo sa dopracovalo k racionálnemu organizovaniu a prežívaniu života...
My musíme svet pochopiť taký, aký je, neodsúdiť ho, len mu predkladať nové otázky...
Viera sa v dnešnom svete stáva vedou, dokonca jedinou vedou o skutočnom živote.*

***K jednote podstatne prispejeme svojou hlbšou ľudskosťou, živšou vierou.
Teda nie kto má viac pravdy, ale kto má oživujúcu vieru a lásku.***

*Na to, aby bol človek šťastný, nepotrebuje doktorát ani vysokú školu, ani funkciu
direktora, ale v srdci lásku k práci, ktorú vykonáva, aby ju vykonával s radosťou
a prijal ju ako svoju cestu*

*S námahou, ľútosťou, bolesťou a pokorou musíš v sebe hromadiť a chrániť svetlo.
To je zmysel celej tvojej činnosti. Tento svet iné ani nečaká. Ak nie si svetlom,
nedávaš nič... Ak však raz človek uzrel svetlo, ide za ním.*

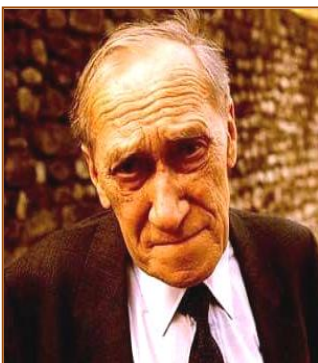

*Myslím si, že každý človek by mal mať občiansku
statočnosť a mal by žiť v pravde... Verím, že naše
osudy vedie dobrá ruka, že človek sa nerodí nadarmo.
Čím som starší, tým viac si uvedomujem súvislosti,
prepojenia a príbuzenstvo všetkých ľudí, bez rozdielu
na orientáciu, rasu či náboženstvo.*

Anton SRHOLEC (12. 6. 1929 - 7. 1. 2016)

Kultúrnou úlohou filozofie nie je doručenie pravdy, ale budovanie ducha pravdy.

- **Matematika je najmocnejší intelektuálny nástroj, ktorý bol kedy vytvorený a prostredníctvom ktorého unikáme času.**
- *Myslím si, že ľudská potreba systému, ktorý presahuje naše technické možnosti, ktorého tvorcami nie sme my sami, a teda v nejaký boží, božský poriadok, je normálna. To nemožno zničiť.*
- **Dom, v ktorom prebýva ľudský duch, stojí na štyroch uholných kameňoch. Nimi sú: rozum, Boh, láska, smrť.**
- *Často môžeme slyšet, že kedyby se lidé neustále nebouřili proti tradici, potom bychom stále ještě žili v jeskyni. To je pravda, ale kedyby vzpoura proti tradici získala kdekoli globální rozměr, ocitli bychom se znovu v jeskyni. Ani liberalismus není žádnou filozofií. Jestliže chválí volný trh, má to svůj dobrý důvod, neboť protivou volného trhu je gulag. Avšak víra, že volný trh nám všechno zařídí, je zjevně velice nemoudrá.*
- *Jak to tedy je? Odkud jsem se tu vzal? Jednoduše na základě rozmnožovacích aktivit mých rodičů? Nebo tvořím součást nějaké skutečnosti, plánované a připravené Prozřetelností, již samozřejmě nemohu úplně poznat, ale pouze se o ní mlhavě dohadovat? Je svět, v němž žijeme, řízen a usměrňován, nebo jde jen o nesmyslný pohyb nespočetných atomů, v němž nejde o nic, ani se neděje nic, co by mohlo mít jakýkoli cíl? Zůstane něco z našich snah a utrpení, nebo nezůstane vůbec nic? Jsou dobro a zlo pouze naše konvenční pojmy, nebo jde o reálné kvalitativní věci? Toto jsou otázky, které nelze vyhladit, vymýtit z lidského uvažování. Jsou to právě ty otázky, na které by lidé chtěli dostat autentickou odpověď, jinými slovy vědět, jak tomu popravdě je, jaká je skutečnost. Nejde o bezvýznamné otázky. Mnoho lidí by na ně chtělo znát odpověď. Můžeme tedy předpokládat, že z naší kultury nevymizí. Kdyby měly zmizet, propadnout se někam hluboko pod zem a nikoho už vůbec nezajímat, vznikla by jakási podivná kulturní mutace, kterou je velice těžké si jen představit.*
- *Existuje-li nějaký postup pro zavedení sociální jednoty, pak je přirozeným řešením tohoto problému despotismus, protože je jedinou známou technikou pro tento účel.*

Filozofia bláznov je filozofia, ktorá v každej epoche demaskuje, aké pochybné je to, čo sa pokladá za celkom nedotknuteľné, ukazuje rozpory toho, čo sa zdá jasné a nesporné, vystavuje posmechu očividné pravdy zdravého rozumu a vidí pravdu v absurdnostiach.

Leszek KOLAKOWSKI
(23. 10. 1927 – 17. 7. 2009)

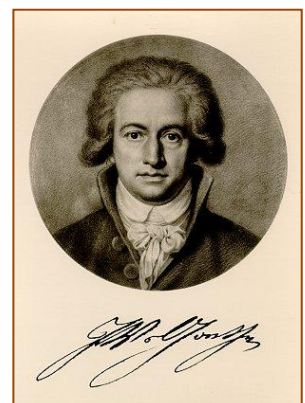
Človek počuje len to, čomu rozumie...

- Človek vlastne vie, len keď vie málo. Čím viac vie, tým sú väčšie jeho pochybnosti...
 - Človek nestráca vždy, keď sa niečoho odrieka.
- Mladosť nie je obdobie života, ale duševný stav... Chyby robia človeka sympatickým...
 - Pričiniť sa, aby si bol naozaj taký, akým sa chceš zdať.

- **Talent dozrieva v osamelom tichu, charakter iba v búrkach sveta... Samota je dobrá vec, ak žije človek sám so sebou v pokoji a má niečo určité na prácu...**

Osamotený nedôjde človek nikdy k cieľu.

- Niektorí ľudia nerobia chyby, pretože sa nikdy nepokúsili robiť niečo, čo stojí za to... Nestačí iba chcieť, musíme tiež konať... Sme formovaní a utváraní tým, čo milujeme.
- **Nič nie je strašnejšie ako nevedomosť v akcii... Metóda nás učí získavať čas...**
- Ak si dôveruješ, vieš žiť... Iba v ľuďoch je človek schopný poznať sám seba.
- Pretože ľudia nedokážu oceniť prítomnosť a naplniť ju životom, túžia iba po lepšej budúcnosti a koketujú s minulosťou.
- Len si stále nemyslíte, že je plané všetko, čo nie je nejakou abstraktnou myšlienkou a ideou... **Iba príroda vie, čo chce.**
 - **Nemožno byť vždy hrdinom, ale vždy možno zostať človekom.**
- **To niečo obrovské, zosobnené, prichádza nám v ústrety ako Boh Stvoriteľ a Udržiavateľ, ktorému sa máme klaňať a ktorého máme oslavovať.**
 - *Nech ľudský duch pokročí čo najviac, bez kresťanstva sa nezaobíde.*
- *Svet je tak veľký a bohatý a život tak rozmanitý, že vždy bude príležitosť na básne.*

Johann Wolfgang GOETHE
(28. 8. 1749 - 22. 3. 1832)

Nikdy si nemôžeme byť ničím absolútne istí.

- *Absolútna určitosť, presnosť, istota a nepochybnosť nie sú a nemôžu byť charakteristikou ľudského poznania, aj keď – historicky vzaté, ľudské poznanie k nim limitne, t.j. v podobe nekonečných aproximácií, smeruje.*

- *Matematika skúma, čo je, a čo nie je logicky možné, bez toho, aby zaručovala aktuálnu existenciu...*

Matematika je najabstraktnejšia zo všetkých vied... matematika sa zaoberá čisto hypotetickými otázkami.

- *Za pravdu označujeme názor, kde z povahy veci vyplýva, že sa na ňom zhodne spoločenstvo tých, ktorí bez obmedzenia sledujú metódu vedy.*
- *Aby sme určili význam nejakého pojmu, musíme zohľadniť, aké praktické dôsledky nevyhnutne vyplývajú z jeho pravdivosti. Význam pojmu spočíva v súhrne týchto dôsledkov.*

- *Zo všetkých našich schopností je vyspelé usudzovanie až kdesi na konci; nie je to totiž prirodzený dar, je to skôr náročné a zložité umenie.*

- *Spriaznenosť a spoluúčasť produkujú najnemilosrdnejšiu moc.*

- *Zápas začína pochybnosťou a končí sa jej odstránením...*

Vzbudenie pochybnosti vedie k úsiliu dosiahnuť stav viery...

- *Funkciou myslenia je dosiahnutie viery...*

Naše viery riadia naše túžby a formujú naše činy.

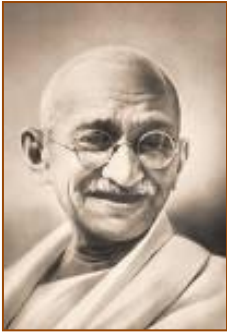
- *Ak sa nestaneme pustovníkmi, nevyhnutne si budeme navzájom ovplyvňovať názory.*

- *Nesprávne rozlišovanie nerobí toľko škody ako zámena skutočne rozdielnych vier.*

- *Skúsenosť je priebeh života. Svet je to, čo skúsenosť neustále opakuje.*
- *Jedinou funkciou myslenia je regulácia nášho konania... Význam myšlienky spočíva v tom, aké spôsoby správania v sebe obsahuje.*

Charles Sanders PEIRCE
(10. 9. 1839 – 19. 4. 1914)

Víťazstvo pravdy silou ducha a lásky.

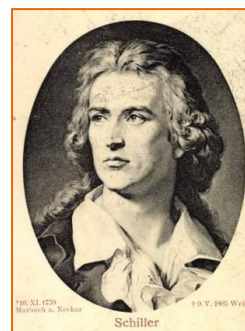
- *Jedno sa vo mne hlboko zakorenilo – presvedčenie, že základom všetkého je morálka a že podstatou morálky je pravda... Moja nemenná skúsenosť a presvedčila, že niet iného Boha okrem pravdy... Aby sme uzreli univerzálneho a všetkým prenikajúceho ducha pravdy, máme byť schopní milovať aj najbiednejšieho tvora tak ako seba samého.*
- **Cnostný človek nežije cnostne preto, lebo mu to je na ošoh, ale preto, že je to zákon a životodarná miazga jeho bytia.**

- *Skutočná láska nikdy nič nepotrebuje, vždy iba dáva... Veľkosť človeka rastie mierou, akou sa usiluje rozmnožiť dobro svojich blížnych.*
- *Ak si niekto namáča ruku do vody v mise, ak niekto dúcha do mecha, aby udržoval oheň, ak niekto na svojom pracovnom stole vypisuje nekonečné stĺpce číslíc, ak niekto v páľave slnka pracuje v bahne ryžových polí, ak niekto stojí v horúčave rozžeravenej vysokej pece a súčasne pri tom nežije tým istým duchovným životom ako by sa modlil v kláštore, svet nebude nikdy zachránený.*
- *Modlitba bola spásou môjho života. Bez modlitby by som už dávno bol prišiel o rozum... Bez modlitby som nemohol byť šťastný... Postupne vo mne vzrastala viera v Boha a rovnakou mierou narastala moja túžba po modlitbe... Cítil som, že modlitba je pre dušu rovnako potrebná ako potrava pre telo... Ľudia, ktorí išli do väzenia s duchom modlitby, vyšli z neho ako víťazi... To nie je seba ľutovanie, keď hovoríme, že Boh je naša sila.*
- *Nie je potrebné jednotné náboženstvo, ale vzájomná úcta a znášanlivosť veriacich rôznych vyznaní. Neusilujme sa o nejakú jalovú uniformnosť, ale o jednotu v rôznosti... Znášanlivosť nie je ľahostajnosť ku svojej viere, ale jej hlbšie pochopenie, rýdzejšia láska.*
- *Som presvedčený o tom, že Boh sa raz spýta, a pýta sa to už dnes, čo sme, čo robíme, a nie čo hovoríme. Pre neho je skutok všetkým, viera bez skutkov je ničím. Pre neho je skutok vierou a viera skutkom.*
- *Naši vládcovia môžu získať našu zem, naše telá, ale nie naše duše... Vonkajšia sloboda, ktorú dosahujeme je v presnom pomere k vnútornej slobode, ku ktorej sme sa v danej chvíli dopracovali. Ak je toto pravda, potom najväčšie úsilie musíme vynaložiť na našu vnútornú reformu.*
- *Oko za oko a svet bude slepý... Zdá sa, že dejiny robili násilníci, a napriek tomu slabí, pokorní, spravodliví formujú storočie za storočím na svoj nepravdepodobný odkaz; lebo násilníci sa ničia a utláčajú navzájom, ale spravodliví kľudne kráčajú z vekov do vekov stále znovu po rovnakej ceste a vrývajú do zeme nezmazateľnú brázd.*
 - **Bez činu zostáva aj tá najkrajšia myšlienka bezcennou... Je potrebné viac životu dávať, než ho urýchľovať.**
- *Viera je určitým druhom šiesteho zmyslu, ktorý začne pôsobiť vtedy, keď zlyhá rozum.*
- *Zmysel života je vo vytvorení božieho kráľovstva na zemi, v tom, že vymeníme sebecký, závistlivý, násilnícky a nerozumný život za život lásky, bratstva, slobody a rozumu.*
- *Volakedy sa ľudia stávali otrokmi fyzického násilia. Dnes sú zotročení množstvom peňazí a luxusom, ktorý si za peniaze možno zadovážiť.*
- *Sloboda je bezcenná, ak neobsahuje aj slobodu myslieť sa... V otázkach svedomia zákon väčšiny neplatí... **Bud'te zmenou, ktorú chcete vidieť vo svete... Čo by bola Európa bez Krista?***
- *Keby sme mohli uvidieť celú pravdu, neboli by sme už hľadajúci, ale boli by sme ako Boh. Ale preto, že sme len hľadajúci, hľadáme ďalej, uvedomujúc si svoju nedokonalosť...*

Mohandás Karamčand GÁNDHÍ
(2. 10. 1869 – 30. 1. 1948)

***Keď niečo nenávidím, ochudobňujem sa o niečo,
keď milujem, som bohatší o to, čo milujem.***

- ✚ *Kto raz prežil veľkú lásku, ten je až do smrti šťastný i nešťastný z toho, že sa z nej vyliečil.*
- ✚ *V nešťastí sa ukáže múdrosť, v šťastí pokora, v biede trpezlivosť a vo smrti bohatstvo.*
- ✚ *Tí, ktorí majú trpezlivosť robiť jednoduché veci dokonale, osvojujú si umenie robiť ťažké veci ľahko.*
- ✚ *Drahý mi je priateľ, nepriateľ však potrebný. Priateľ mi ukáže, čo robiť môžem, nepriateľ, čo robiť mám.*
- ✚ *Chceš poznať sám seba? Pozri sa na ľudí a na ich skutky. A chceš poznať ľudí? Zahľad sa do svojho vlastného srdca.*

- ✚ ***Čoho sa nevzdávame, to nikdy nestrácame.***
- ✚ ***Čo si v minúte premárnil, to sa nevráti za celú večnosť.***
- ✚ ***Láska, ak nemá zahynúť, musí prekonávať prekážky.***

✚ ***Láska je schodiskom, po ktorom sa približujeme k Božej podobe.***

- ✚ *Srdce máme nato, aby pochopilo to, čo nepochopila hlava.*
- ✚ *Mladosť má hneď naporúdzi slovo, ktoré je nebezpečné ako ostrie noža.*
- ✚ *Povedzte mu, aby mal v úcte sny svojej mladosti, až bude mužom.*

✚ ***Ak si nezbadal krásu v bolestnej chvíli,
nikdy si krásu nevidel.***

- ✚ *Prečo sa tak bázlivo triasť pred smrťou, pred osudom, ktorému neunikneme?*
- ✚ *Radost' všetkým ľuďom bratmi káže stať sa.*

***Dôstojnosť ľudstva do vašich rúk je daná
- uchovajte ju!
Len s vami klesá! Len s vami bude povýšená!***

Friedrich SCHILLER
(10. 11. 1759 – 9. 5. 1805)

Problém je niečo, čo bráni v ceste.
Mám ho celý pred sebou.
Naopak tajomstvo je niečo,
v čom som angažovaný,
čo ma priťahuje – a čo teda
z povahy veci nemám celé pred sebou.

- *Ak človek nežije podľa svojich myšlienok, skončí premýšľaním ako žije.*
- *Jedine ten, kto vo svojej láske vyjde z kruhu Ja k Ty, nájde bránu, ktorou sa vstupuje do tajomstva bytia.*
 - *Niekoho milovať znamená navždy v neho dúfať.*
- *Milovať človeka znamená hovoriť mu: Ty nezomrieš.*
- *Neodpustiteľným omylom určitého druhu racionalizmu bolo to, že bez váhania obetoval „ľudské ako také“ ideám, ktoré strácajú všetok zmysel, ak ich chceme nastoliť vo svete, ktorý existuje sám pre seba a kde ono „ľudské ako také“ sa z ich hľadiska stáva len škvárou či odpadom.*
- *Všetko je iné, ak vstúpi do hry úcta k sebe samému čiže vedomie určitého duchovného poriadku, v lone ktorého si moja existencia môže zachovať **zmysel a hodnotu.***
- *Jediná pravá nadej je tá, ktorá smeruje k niečomu, čo nezávisí od nás, ktorá pramení z pokory, a nie z pýchy.*

*Ak chceš uniknúť, neutekaj:
radšej prehlbuj to tesné miesto, ktoré je ti dané:
nájdeš tam Boha a všetko. Boh sa nevznáša
na obzore, drieme v úzkom priestore teba samého.
Márnosť uteká, láska však prehlbuje...*

Gabriel H. MARCEL
(7. 12. 1889 – 8. 10. 1973)

